

JAARVERSLAG VELDEKE LIMBURG 2023

1. ALGEMENE INFORMATIE OVER DE VERENIGING VELDEKE LIMBURG

1.1 Algemene Ledenvergadering

Het hoogste orgaan van de vereniging is de Algemene Ledenvergadering (ALV) en heeft statutair de volgende taken:

- De bestuursleden en de leden van de kascontrolecommissie benoemen
- Het beleid van de vereniging bepalen
- De begroting vaststellen
- De hoogte van de contributie bepalen
- De jaarstukken vaststellen
- Het huishoudelijk reglement vaststellen

De Algemene Vergaderingen hebben plaatsgevonden op 9 mei in de ECI te Roermond en op 23 november in de Oranjerie.

We hebben afscheid genomen van onze vice-voorzitter Lei Heijenrath, secretaris Ron de Louw, Henk Buskes commissie declamatie en Kiki Hiujnen commissie educatie.

Thijs Peeters is in de ALV van 23 november benoemd tot secretaris van Het Provinciaal Bestuur.

Op de valreep in december hebben zich nog twee enthousiaste dames aangemeld voor het Provinciaal Bestuur: Sanne Tonnaer en Sandy Muijlkens. Nadere kennismaking met de kringen volgt nog.

Na vaker te zijn uitgesteld is men in de ALV van 23 november tot een besluit gekomen en kunnen de statuten worden aangepast.

De stand van zaken betreffende het Hoes veur 't Limburgs is nader toegelicht.

1.2 Provinciaal Bestuur

Op 31 december 2023 was het Provinciaal Bestuur als volgt samengesteld:

Reg van Loo (voorzitter)

Thijs Peeters (secretaris)

Pieter Ebus (penningmeester)

Bèr Brounts (communicatie en p.r.)

) Peter Klein (redactie jaarboek)

Mark Pluymaekers (educatie)

Sanne Tonnaer

Sandy Muijlkens

Het Provinciaal Bestuur vergaderde in 2023 acht keer. De vergaderingen zijn genotuleerd door Ria Corstjens.

Het Financieel archief staat bij Pieter Ebus, het secretariaal archief van voor 2017 stond in het gemeentehuis van Beek maar is sedert december 2022 overgebracht naar drukkerij Knoops in Venlo, de boekenvoorraad staat ook bij drukkerij Knoops in Venlo.

De boeken voor de verkoop staan opgeslagen bij het Huis voor de Kunsten in Roermond. Ons oude archief staat in het gemeentearchief van Roermond.

Communicatie

In 2023 is één gedrukte Nuutsbrief verschenen en wel in juni met een oplage van 550 exemplaren. Daarnaast zijn er drie digitale Nuutsbreve verschenen, in juni, september en december, telkens met een oplage van ca. 1.500. Het aantal ontvangers dat de Nuutsbrief daadwerkelijk opent stijgt en ligt nu boven de 70%. Het aantal clicks naar de website ligt gemiddeld rond de 300.

Nieuw zijn de Veldgewas Nuutsbreve die betrekking hebben op een online poëziemagazine en die vanaf september 2023 maandelijks worden toegestuurd aan een publiek van liefhebbers, met een oplopende oplage van ca. 200 in september tot 325 aan het eind van het jaar.

Het aantal bezoekers van de website is na een geringe afname als gevolg van de coronaperiode weer in stijgende lijn. In 2023 was het aantal bezoekers met 33.340 (goed voor 82.000 paginaweergaven) weer op het niveau van vóór corona.

Voor Facebook en Instagram heeft Veldeke Limburg de samenwerking met bureau Social Dutch uit Venlo gecontinueerd; het aantal volgers op Facebook is het afgelopen jaar met ca. 1.000 gestegen tot 6.381. Het aantal volgers op Instagram steeg naar 910. Op X (Twitter) bedraagt het aantal volgers nu 868.

1.3 Update Hoes veur 't Limburgs 2023

Rechtsvorm: In 2024 zal 't Hoes officieel worden opgericht als coöperatie. Organisaties die de doelstellingen van 't Hoes ondersteunen kunnen dan lid worden en een bestuur kiezen dat de inhoudelijke koers van 't Hoes zal bepalen. Daarnaast zullen er professionele krachten werkzaam zijn binnen 't Hoes en kan 't Hoes gebruik maken van ondersteuning vanuit het Huis voor de Kunsten (HKL). Momenteel worden de conceptstatuten opgesteld en gaat een werkgroep in opdracht van de stuurgroep aan de slag met de verdere uitwerking, waaronder een beschrijving van de profielen van de bestuursleden en de voorwaarden voor lidmaatschap.

Huisvesting: HKL verhuist in 2024 naar het Weerstand-gebouw in Roermond; daar krijgt ook 't Hoes straks een fysieke plek waar mensen letterlijk kunnen binnenlopen als ze vragen hebben over het Limburgs.

Communicatiecampagne: In samenwerking met het communicatiebureau LEI is een publiekscampagne ontwikkeld die zowel aandacht vraagt voor de toekomst van het Limburgs als voor de oprichting van 't Hoes. Deze campagne wordt in de eerste helft van 2024 uitgerold.

Aanvullende financiering: Alle Limburgse gemeenten zijn benaderd met de vraag of zij financieel willen bijdragen aan 't Hoes. Helaas hebben de meeste gemeenten dat verzoek afgewezen, of ze hebben er nog niet op gereageerd. Positieve uitzonderingen zijn Kerkrade,

Brunssum, Roermond, Voerendaal en Beesel; zij hebben een bijdrage voor één of meerdere jaren toegezegd.

Bestuurlijk overleg: Een afvaardiging van de stuurgroep zal voor het einde van 2023 in gesprek gaan met gedeputeerde Jasper Kuntzelaers en Jorg Eijssen van de Provincie Limburg. Ook wordt er nog een datum gezocht voor een werkbezoek van het ministerie van Binnenlandse Zaken.

Projecten: Vanuit 't Hoes is een project geïnitieerd dat zich richt op het duurzaam integreren van het Limburgs in de kinderopvang (2-4 jaar). Er wordt een pilot gestart voor tweetalige kinderopvang op minstens vier locaties in Zuid-Limburg (Beek, Born, Heerlen-Noord en Heerlen-Zuid). Op de deelnemende locaties worden verschillende activiteiten ontplooid.

- Een kick-off op een van de vier locaties voor pedagogisch medewerkers, coaches/internbegeleiders, taal- en voorleesconsulenten van de bibliotheek en ouders. Tijdens de kick-off wordt de pilot toegelicht, zullen de Troubadours de door hun ontwikkelde muziek voor de opvang ten gehore brengen en geeft Petra Roël van Bureau NVT (ontwikkelaar van de LIMBOX) een lezing over meertaligheid.

- Implementatie van de liedjes van de Troubadours op de vier locaties. Zij zullen ook de vier locaties langs gaan.

- De vier locaties kiezen thema's welke zij volledig tweetalig zullen vormgeven. Thema's die als geschikt geacht worden zijn o.a.: 'dit ben ik', 'herfst', 'feesten', 'kleding (gaat richting carnaval)'.

- Locaties doen actief mee aan de Nationale Voorleesdagen van 24 februari t/m 3 maart 2024.

- Aanschaf materialen.

- Boekjes Pim en Poes ('door de stad' en 'in de bieë') wordt vertaald naar andere steden en komt overal te liggen.

- Een beperkte online-omgeving wordt ingericht ter uitwisseling onder de deelnemende partijen, waarbij ook Friese professionals worden uitgenodigd om kennis/expertise te delen.

Werkplan 2024: Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan een ambitieus werkplan voor 't Hoes in 2024. Het doel is om de Provincie te helpen bij het vinden van een goede invulling voor de extra middelen die in het provinciale coalitieakkoord zijn gereserveerd voor het versterken van de positie van het Limburgs. Professionalisering van het taalveld via 't Hoes is daarbij de belangrijkste prioriteit, maar daarnaast moet er ook ruimte blijven voor het ondersteunen van andere initiatieven.

1.4 Leden van Veldeke Limburg

Op 1-1-2023 zijn er 2120 leden en op 31-12-2023 staat het aantal op 2089 leden.

De Leden van Belgisch Limburg zijn in dit overzicht niet meegenomen. Zij vormen een eigen organisatie met de kringen: As, Genk, Hasselt, Maasland, Lonerland, Truierland en Dommelland.

2. ACTIVITEITEN IN LIMBURG

2.1 Jaarboek 2022.

Vanwege personele problemen bij de bezetting van de redactie hebben wij moeten besluiten de uitgave van het Jaarboek 2022 met een jaar op te schorten.

Besloten is dat de uitgave van 2022 gecombineerd zal worden met de uitgave 2023.

In 2024 zal een dikke editie van het gecombineerde jaarboek verschijnen.

2.2 Declamatiewedstrijd voor de jeugd.

Nadat 3 jaar lang geen finale gehouden kon worden door corona, kon dat op 3 juni 2023 weer wel. Bijzonder was dat Omroep Peel en Maas de finale rechtstreeks heeft uitgezonden. Er waren 20 deelnemers die samen met hun supporters vanuit heel Limburg naar DOK6 in Panningen waren gekomen om ieder op hun eigen manier hun voordracht uit te voeren. Voor iedere deelnemers was er een oorkonde en een leuke attentie.

2.4 Schrijverskringen.

Er zijn op dit moment vier schrijverskringen actief: Midden-Limburg, Noord-Limburg, Weerter Land en de Algemene schrijverskring van Limburg. De leden van deze kringen komen regelmatig bij elkaar, bespreken hun werk en schrijven over bepaalde thema's.

2.5 Kringencontactdag 2023.

Op 30 september vond de jaarlijkse kringencontactdag plaats in Venray. De dag stond in het teken van een bezoek aan Museum De Peelstreek in Ysselsteyn. Een geslaagde dag met dank aan de organisatie die in handen was van de kring Venray.

2.6 Stimuleringsfonds.

Dit fonds is in 2017 voor het eerst ter beschikking gesteld aan de kringen. Ze kunnen hier een beroep op doen als bijdrage voor nieuwe activiteiten. Daarvan hebben in 2023 gebruik gemaakt:

7 januari	Kink Venroj 50 jöörig bestaon		500
7 januari	Krink Venroj waordebeuk		750
16 maart	Krink Ech Limburgdaag Maaseik		500
21 maart	Krink Mestreech Kaffeekwis		401
27 maart	Vocalis	sponsoring	1000
7 april	Krink Venlo gedichtenbundel	garantiefonds	750
18 april	Krink Um Mamelis zarenwies	garantiefonds	750
23 mei	krink Ech dialec in óngerwies		415,50
6 augustus	krink Venlo öëvrepries		400
18 december	krink Mestreech dictionaire		2000
24 december	krink Wieërt waordebook		750
			8216,50

2.7 Activiteiten binnen de kringen:

Echt:

25 januari	laezing öover de Kölsje vastelaondj door Peter Roufs
3 februari	flitscursus spelling Echs door Piet Aben
8 mieërt	aangeklèdje jaorvergadering (45 ^{ste}) Gedichskes Laura Theunissen, Fotopresentatie geert Janssen i.c.m. jaorööverzich Magna Bedaf

18 mieërt	(Halfvaste) Daag van de Moodertaal, mitwèrking aan de invölling van VL op L1, V>V. de Aester Sjaelen Uul (de Stein oppe Slek)
26 mieërt	2 ^e Echter Diktee
2 april	20 ^e finale Ech e.o.
16 april	14 ^e finale Zöstere e.o.
16 april	Echter Revue
19 april	Literaire Avondj mit gedichte en muziek Sjriever: Phil Schaeken en John Hertogh, Zitterd
10 mei	thema-aovendj: dialect en onderwijs, Hoe ver zijn we? m.m.v. Padschal Cuypers, Veldeke Limburg (Mark Plauymaekers) Hoes veur 't Limburgs, Marjo Jaski Lt2, e.a.
7 juli	oetstepke mit de bös nao Limburgs Museum Vèblo en 't Toon Kortooms Museum in Deurne
2 september	mitwèrking octaaf Sjaelberg Dialekmès
30 september	kringekontakdaag Vènroj
18 oktober	filmaovendj: "de bewakers van Bemelen" mit koffie/vlaai väörraaf
15 november	laezing i.v.m. kerst: Santons de Provence
22 december	dialmès mit aansloetendj de Kersaovendj mit Trio MAM e.a.

Heerlen

- We werken samen met de bibliotheek in Schunck door te proberen bewustwording van het belang van meertalig aanbod te creëren. Een van de boekjes die Veldeke in het Limburgs heeft vertaald heet Pim en Poes en d'r lachende Eëzel
- We zoeken verbinding met de gemeente door heb te attenderen op de mogelijkheid voor nieuwkomers in Heerlen een boek cadeau te geven
- We zitten in de programmering van het educatieve aanbod van Schunck doordat we de Cursus Leef Limburgs (Limburgs als tweede taal voor nieuwkomers) aanbieden
- We worden gevraagd door de Winkbulle bij de beoordeling van de liedjes van het Sjlagerkonkoers
- We werken samen met peuteropvang binnen het project tweetalige kinderopvang
- We organiseren rondleidingen door Heerlen in het Limburgs
- We hebben afgelopen jaar een scheurkalender uitgebracht die helemaal uitverkocht is.
- We hebben diverse vertalingen gemaakt door Steph Quadvlieg. Zowel voor Veldeke Limburg ('t Hoes veur 't Limburgs) als voor andere aanvragers zoals o.a. "Limburgssprookjesboek" deed ik vertalingen naar 't Heëlesj Plat. Hierbij ook geholpen/ondersteund door John Bovendeert en Esther van Loo. De vertaling voor "t Hoes" werd voornamelijk door John Bovendeert gedaan, ik deed de na-controle cq correcties.
- Al met al waren dit tijdrovende projecten.
- We hebben op de jaarmarkt in Heerlen gestaan waar we diverse zaken gepromoot en verkocht hebben
- Het bestuur is verjongd. Er zijn drie nieuwe leden. Kyan Coppers (23), Jenny Kranendonk (38) en Michèl Nijskens (39)

Mestreech

- Ondersteuning bij de Mestreech tentoonstelling door de ringk vaan Fons Olterdissen besjikbaar te stèlle om ten toen te stèlle.
- Poste Vastelaovends ABC oetgebrach.
- Groet Mestreech Dictee gehawwe.
- Kinderdictionair Mien ierste wäördsjes oetgebrach
- Keersemeesspeurtoch georganiseerd.
- Cabbarèt Veldeke Mestreech op de Bühne vaan 't theater aon 't Vriethof.
- Mètgewèrk aon 't Mestreechse deil vaan 't Limbörgse sprookjesbook
- Bestuurswijzeging, nuie sikkertaris en nui bestuurslid benump.
- Wijzeging statute en hoeshawwelek rigglemint

Roermond.

Veur Veldeke Remunj woor dit jaor weer vanalles te doen.

D'r versjene zeve nuutsbreve mit de veur ós leje interessante óngerwerpe wie aankondiginge van activiteite:

-de Kölner aovindj op 15 maart mit Blaue Funk Peter Roufs oet Ech,

-de Daag van de Modertaal mit de Aartjes oet Asselt n.a.v. 't Vastelaovesmonumentebook,

-de veurrónj van de declamatiewedsjtried op 10 mei in kinjerbookwinkel De Kleine Tovenaar mit dit jaor mer twee deilnummerkes.

-de laezing van Annie Schreuders-Derks óp 25 oktober aan de handj van zien nuujste book 'Lang zullen we leven,

-de Werme wintjeraovindj op 18 december mit 'n virtueel wanjeling door aad-Remunj en 'n optraeje van de zingende zusjes Amber en Britt Nelissen.

Ós jaorvergadering haje v'r op 24 mei. Henk Giesbers traaj nao 20 jaor aaf es veurzitter. Hae waerde danig in 't zunke gezat veur al zien verdeenste. Ouch hóbbe v'r 'm benump toet ereveurzitter en kreeg hae de jaorlikse Pluum oetgereik. Dialekgroep Angers traaj nao aaflooup op. Jaomwer det v'r nag gèenne nuje veurzitter kóste prizzentere.

Ózze zevende sjeurkelender mit sjpreuke en gezèkdes versjeen in juli. 't Eerste eksemplaar ging nao Maarten Bonnemaaijers, ómdet hae zien radioprogramma edere morge begint mit de dagelikse sjpreuk. Alle 1000 eksemplare wore eind december oetverkoch.

In ós mailbox kómme regelmaotig verzeuke óm vertalinge. De meis opmerkelijke woor: "Deze oude vonkentrekker wordt zestig lentes"...

Sjoon det 't door twee van ós leje (Leon Hamans en Hans Simons) gemaakte Vastelaovesmonumentebook door de BCL bebroond is mit de driejaarlikse 'Carnavalis'.

Veur zin blij mit de 206 name op ós lejelijes en mit de 277 volgers op facebook.

Riky Simons-Julicher, sikkertaris

Um Mamelis

Januari 2023: Nieuwjaarswensen verstuurd naar Veldeke Limburg en onze leden.

In 2023 is het bestuur 10 x in vergadering bij elkaar geweest.

19 april 2023 : In de Kloosterbibliotheek te Wittem zoals vanouds onze Jaarlijkse Voorjaarsavond.

Maand april: Cursus Völserplat i.s.m. (Heemkunde Sankt Tolbert Vaals) 4x

Maand juni: Cursus Völserplat voor nieuwkomers (i.s.m. Taalcafé Bibliotheek Vaals) 4x

15 augustus : ontvingen alle leden van Veldeke Krink " Um Mamelis " De eerste Nieuwsbrief Deze Nieuwsbrief was van de hand van Huub Schepers en is door de leden zeer goed ontvangen !

Maand september: Niet onbelangrijk, de RABO Club Support voor RABOBANK LEDEN !
Stemperiode: 4 t/m 24 September.

Maand oktober: Woensdag 11 oktober 2023, Euregionale Dialectavond in de Kopermolen met zang en voordrachten uit de Euregionale driehoek !

Zondag 15 oktober 2023 Culturele en Culinaire Wandeling, deze keer een wandeling door Simpelveld en Bocholtz. Vertrek vanaf Restaurant de Driesprong.

Maand november : 15 november: presentatie bij Zij Actief Vaals.

Interviews Radio Heuvelland 2x

Uiteraard de uitgave van de ZARENSWIESkalender 2024.

Interview (+ publicatie) voor en in de Kinderkrant Jong043 Heuvelland met basisschool Kleine Wereld Vaals.**Maand december:** Adventsmiddag op zondag 10 december in zaal Bergzicht te Vijlen. Met blaasmuziek, zang en voordrachten door mensen uit de regio.

Valkeberg

In 't naosjlaagwerk Vastelaovesbeelde in Limburg, gepubliceerd in febrari 2023, sjtaon ouch tekste en beelde van de kring Valkeberg aan de Geul.

In 't kader van de Internationale daag van de modertaal in mièrt kènne lezersj en bezoekersj op de Facebookpagina van Veldeke-Valkeberg mètdoon aan 'ne minicursus Limburgse Grammatica onder 't motto: 'tes dien dialekgeveul'. De 6 lèsse zint samegesjtèld door Els Diederer en vrie toegankelijk.

lès 1 van 6

17 september viere v'r 't gouwe jubileum van de dialekmès en waal 50 jaor bie Veldeke-krink-Valkeberg. D'n deens vingk plaats in de Ouw Kèrk van Valkeberg en weurt muzikaal opgeloeusterd door zangvereniging Orphée o.l.v. Bianca Lenssen. Veurgenger ies em. pesjtoar H. Jansen.

3 oktober geuf Els Diederer 'n laezing euver 't Wieldesj veur de heemkundevereniging Wielder.

23 oktober besjiteit 't Vallekebergs laesplenkske 40 jaor. In 1983 oetgegeve es kleurplaat in 'n oplaag van 100 exemplare. 't Weurt gelanceerd op 'ne fancy-fair t.b.v. 't Kruus op d'n tore, toendertied 'n onderdeel van Veldeke-Valkeberg.

Veur 't Limburgs Sjpreukskesbook ies'n hoofsjtök in 't Valkebergs vertaald: 'De bokkepuèt in de sjniè'.

Op kaersjaovend 2023 sjtörf Oud-besjtuursjlid Lou Pluijmen op 93 jaorige laeftied.

't Verhölkesbook in 't dialek van Valkeberg en umgaeving weurt door de gemeente Valkenburg aan de Geul cadeau gegeven aan nuuj geborene. 't les nog ummer te kriege bie de diverse verkoupadresse.

* De Facebookpagina haet 494 likersj en 532 volgersj.

Venlo

19 en 20 februarie: Jurering Faatse Vastelaovesoptoch Blierick en Venlo
2 maart: priesoetrekking beste Faatse, met diploma en beeldje van Mariëlle Franssen in kefee de Gaaspiep
18 maart: beejwoene daag van de moodertaal
1 april: oëtgifte van de Kroedwis 1
24 mei: Algemeine lejevergadering Veldeke Venlo in 't Ald Weishoes
14 september: Oeuvre Priesoetrekking Pré-Nach van 't Limbugs Leed met diploma en beeldje Mariëlle Franssen
24 augustus: oëtgifte van de Kroedwis 2
30 september KringeKontákdag Venray met euverneme vaandel organiasatie veur 2024
Fietstoch 8 oktober
Oktober/november 7 Cursusdae laeze en schriev in 't Venloos
29 oktober organiesatie van "De Slumste Venlonaer" in Feestzaal 't Tref
Cadeau's bezörge (paraplu en adventkalender van Kiwanis) aan alle vreejwilligers Veldeke Venlo
20 december Oëtgifte 3^e kwartaal van de Kroëdwis

Venray.

Januari 2023	Bestuursvergadering Bezoek Museum Psychiatrie Vincent van Gogh voor leden
Februari 2023	Bestuursvergadering
Maart 2023	Bestuursvergadering Bezoek Duits Militair Kerkhof voor leden
April 2023	Bestuursvergadering Feestelijke ledenvergadering ivm 50 – jarig bestaan Kring Venroj Feestelijke lancering Nederlands – Venrods woordenboek
Mei 2023	Bestuursvergadering Wandeling de Diepeling met gids voor leden
Juni 2023	Bestuursvergadering Excursie Bierbrouwerij de Grieze Venroj voor leden
Juli 2023	VAKANTIE
Augustus 2023	Bestuursvergadering Maken Kruudwis + inzegening Kruudwis voor leden/ niet – leden
September 2023	Bestuursvergadering Kringenkontaktdag Venroj Boekenmarkt; lancering scheurkalender 2024
Oktober 2023	Bestuursvergadering Venrodse Aetaovend voor leden
November 2023	Bestuursvergadering Venrodse Aovend voor leden/ niet – leden
December 2023	Bestuursvergadering Uitgifte Hazegaerf

Weert

21 februari	Bijdrage Daag van de Moôdertaal
28 maart	Jaarvergadering en diplomautreiking cursus Laeze en schriëve
22 april	Regionale finale Declamatiewedstrijd
1 juli	Presentatie woordenlijst 'Nog neet utgekaldj'

4 oktober	Finale Poëziewedstrijd
27 oktober	Excursie naar Kantfabriek Horst
5 november	Dialectmiddag 'De nieuwe senior'
17 november	Presentatie Scheurkalender 2024
26 november	Jaarafsluiting 'Preuve'

Zitterd

In veur- en naojaor is oze periodiek "Dao Wo Ich Gebaore Bèn" versjene

18 februari Oetreiking Richtig Zittesj Pries aan de optochdeilnummer mit sjoonste Zittesj thema

21 februari Film gemaak same mit Bessemebènjers Born i.h.k.v. Daag van de Modesjtaal

20 meert Kraom op St. Joep mit verkoup Veldeke oetgaves

18 april Sjtoumcursus bie de Limbourg

02 november Sjtoumcursus Zittesj bie Shtad Zitterd

15 november Groot Zittesj Dictee door Lizette Colaris bie de Vief Heringe

Wat er verder nog te doen was:

- Limburgdag Veldeke kringen Echt en Belsj Limburg
- Daag van de Moodertaal
- Congres VLDN
- Veldeke Pluum voor Henk Giesbers
- Symposium Literaiar tussen 1880-1940
- Veldeke Oeuvrprijs 2023 voor de Drekskaters
- Har Sniekers uit Thorn wint de Veldeke Poëzieprijs 2023
- Veldeke introduceert Veldeke Erepensing
- Ere-lid Jeanne Alsters overleden